

Szanowni Państwo, Drodzy Koleżanki i Koledzy,

jest nam niezwykle miło ogłosić wyniki piątej edycji konkursu
Sekcji Antropologii Społecznej Polskiego Towarzystwa Socjologicznego

Badanie antropologiczne roku 2020

Polish Sociological Association Award for Best Research in Social Anthropology

Od tego roku konkurs w kolejnych edycjach dotyczy naprzemiennie artykułów i monografii. W tym roku obejmował
zatem wyłącznie ARTYKUŁY NAUKOWE opublikowane w latach 2019-2020.

Zgłoszono następujące kandydaty:

- **Magdalena Chulek.** 2020. Hustling the *mtaa* way: The brain work of the garbage business in Nairobi's slums. *African Studies Review* 63(2): 331-352. DOI:10.1017/asr.2019.46
- **Marcin Jewdokimow, Stefania Palmisano i Dominika Budzanowska-Weglenda.** 2020. Loud internal life in a silent community: Towards lived aspects of religious life in a cloistered, female monastery. *Social Compass* 67(3): 410-427. DOI: 10.1177/2F0037768620907567
- **Tomasz Kosiek.** 2019. When "the other" becomes someone close... Ethnological self-reflections on functioning in a Ukrainian community in Biały Bór, [w:] Magdalena Zowczak (red.) *Catholic Religious Minorities in the Times of Transformation. Comparative Studies of Religious Culture in Poland and Ukraine.* Peter Lang, s. 339-360.
- **Inga B. Kuźma, Alicja Piotrowska.** 2019. Support spaces. An anthropological approach to selected design solutions in support institutions. *Nauki o Wychowaniu* 9(2): 87-108.
- **Marta Olcoń-Kubicka.** 2020. Pursuit of fairness in household financial arrangements among young middle-class couples in Poland. *Journal of Consumer Culture* 20(2): 156-174. DOI: 10.1177/1469540519891272
- **Paula Pustulka, Justyna Bell, Agnieszka Trąbka.** 2019. Positionalities of interviewers throughout stages of migration research. *Field Methods* 31(3): 241-259. DOI: 10.1177/1525822X19839368
- **Agata Rejowska.** 2020. Between ritual and performance. Humanist marriage ceremonies in Poland. *Polish Sociological Review* 210(2): 245-260. DOI: <https://doi.org/10.26412/psr210.07>

Jury podjęło decyzję o przyznaniu nagrody głównej

Magdalenie Chulek

za artykuł

Hustling the *mtaa* way: The brain work of the garbage business in Nairobi's slums

African Studies Review 2020, 63(2): 331-352.

i wyróżnienia

Agacie Rejowskiej

za artykuł

Between ritual and performance. Humanist marriage ceremonies in Poland

Polish Sociological Review 2020, 210(2): 245-260.

Uzasadnienie

Magdalena Chulek. 2020. Hustling the *mtaa* way: The brain work of the garbage business in Nairobi's slums. *African Studies Review* 63(2): 331-352.

Nagrodzony artykuł oparty jest na materiale pochodzącym z ponad dwudziestomiesięcznych etnograficznych badań terenowych, przeprowadzonych przez autorkę w Kiberze i Korogocho, slumsach Nairobi. Autorka opisuje sposoby samoorganizacji pracy mieszkańców slumsów argumentując, że kluczowym elementem ich działań jest odtwarzanie struktur społecznych, które umożliwiają przetrwanie, czyniąc życie przewidywalnym. Poddaje analizie praktyki utrzymywania się z pracy na niebezpiecznym wysypisku śmieci osób, które wypracowały ścisłe reguły współpracy, aby umożliwić przetrwanie sobie i innym. Następnie analizuje praktyki określane lokalnie jako „praca umysłu”, które zależne są od zbudowanej przez jednostki sieci relacji i umiejętności ciągłej improwizacji. Autorka podejmuje interesującą dyskusję z literaturą antropologiczną, dowodząc stabilności świata slumsów, która jest osiągnięta poprzez podejmowane przez mieszkańców praktyki. Wprowadza również pojęcie „strukturalnej ambiwalencji”, które pozwala uniknąć tak typowego w dyskursie na temat slumsów dychotomicznego podejścia do mieszkańców slumsów jako ofiar lub bohaterów. Badaczka w swojej analizie bierze pod uwagę ograniczenia wynikające z warunków slumsów, jak i sprawczość oraz indywidualną refleksyjność ich mieszkańców. „Strukturalna ambiwalencja”, jak wskazuje, sugeruje udział mieszkańców slumsów w reprodukcji ubóstwa, a jednocześnie opór wobec niego. Autorka zdołała w trakcie swoich badań terenowych przeniknąć Herzfeldowską „zażyłość kulturową” i pokazać życie w kenijskich slumsach w głęboko urefleksyjniony sposób. Jest to etnografia wysokiej próby.

Agata Rejowska. 2020. Between ritual and performance. Humanist marriage ceremonies in Poland. *Polish Sociological Review* 210(2): 245–260.

Wyróżniony artykuł poświęcony jest zjawisku tzw. ślubów humanistycznych w Polsce – stosunkowo nowego zjawiska zindywidualizowanych i w większości świeckich ceremonii. Artykuł wnosi istotny wkład w rozwój literatury naukowej na temat nowych, alternatywnych rytuałów przejścia, których stały wzrost popularności może być interpretowany jako świadectwo dokonującej się w Polsce zmiany społeczno-kulturowej. Artykuł rzuca zatem światło na świat wartości osób, które intencjonalnie rezygnują z religijnych, silnie zakorzenionych w polskim kontekście sposobów celebrowania, odczuwając jednak potrzebę symbolicznego zaznaczenia zmiany, która dokonała się w ich życiu. Ceremonie humanistyczne były analizowane przez pryzmat takich wymiarów jak „sekularyzacja”, „indywidualizacja” czy „stratyfikacja klasowa”, a badacze w większym stopniu brali pod uwagę zawartość (treść) humanistycznych ślubów niż ich formę. Zwrócenie uwagi na obydwa te elementy (zarówno formę, jak i treść) pozwoliło Autorce sformułować wniosek, że humanistyczne śluby są zjawiskiem hybrydycznym, a kategoria „performansu społecznego” dodana do „rytuału”, otwiera nowe ścieżki interpretacji i większym stopniu umożliwia wydobycie cech dystynktywnych analizowanych ceremonii. Odwołując się do ugruntowanych w antropologii kategorii, takich jak rytuał czy performas, autorka wskazuje, że wciąż są one aktualne i mogą być twórczo reinterpretowane.

Jury pracowało w składzie:

Patrycja Trzeszczyńska, Uniwersytet Jagielloński, laureatka nagrody „Badanie Antropologiczne Roku” 2019, przewodnicząca Jury
Justyna Straczuk, Instytut Filozofii i Socjologii PAN
Kamilla Biskupska, Uniwersytet Opolski,
Bogna Kietlińska, Uniwersytet Warszawski

**Dziękujemy wszystkim, którzy wzięli udział w konkursie.
Dziękujemy jury za wysiłek włożony w ocenę zgłoszonych prac.**

Obu nagrodzonym Autorkom serdecznie gratulujemy!